

Kabir ziyareti ahireti hatırlatır

Eyüp Bey: “Kabir ziyaretinin hükmü nedir? Nasıl ve ne amaçla yapılır? Kabirde yatan kişiye faydası olur mu?”

Kabir ziyareti yaparak bizden önce gidenleri duâmızla hatırlamak sünnettir. Resul-i Ekrem Efendimiz (asm) önceleri hurafelere zemin oluşturmasın diye kabir ziyaretini yasaklamışsa da, daha sonra, ölümlere duâ edilmesi ve ölümden ibret alınması hikmetlerine binaen bu yasağı kaldırmış ve kabir ziyaretini teşvik etmiştir. Bizzat kendisi de kabir ziyaretlerinde bulunmuştur. Muhterem annesinin kabrini ziyaret ettiği, duâ ettiği ve hislenerek gözyaşları döktüğü çok vaki olmuştur.

İbni Ebî Melike diyor: “Hz. Aişe’yi (ra) kabristandan dönerken gördüm.

“Nereden geliyorsun?” diye sorduğumda Hz. Aişe (ra):

“Kardeşim Abdurrahman’ın kabrini ziyaretten dönüyorum” dedi.

“Resulullah (asm) mezar ziyaretini menetmedi mi?” diye sorduğumda ise Mü’minlerin annesi (ra):

“Evet!” dedi, “Fakat sonradan bu yasağı kaldırdı.”

Kabir ziyaretinin belli başlı bir zamanı yoktur. Kabirler her zaman ziyaret edilebilir ve oradaki ölmüş ehl-i îmana duâlar gönderilebilir. Ancak Cuma ve Arefe günleri daha faziletli olduğuna dair rivayetler vardır.

Resulullah’ın (asm) beyanına göre, kabir ziyaretinde mühim maksatlar vardır. Ebû Zerr’in (ra) rivayetinde Resul-i Ekrem Efendimiz (asm) şöyle buyurmuştur: “Mezarları ziyaret et ki, âhireti hatırlayasın! Ölümleri yıka! Çünkü düşmüş bedenle uğraşmak insana öğüttür. Cenaze namazını kıl ki, kalbine hüzün getirsin. Hüzünlü insanlar Allah’ın himayesindedir.” 1

Kur’ân’da “geçmiş insanlar” için duâ yapmak ve istiğfarda bulunmak mü’minlerin bir sıfatı olarak zikredilir: “Onlardan sonra gelenler: ‘Rabbimiz! Bizi ve bizden önce îmanla geçmiş olan kardeşlerimizi bağışla!...’ derler.” 2

Yine bir hadis-i şerifte Resulullah (asm), “İnsanoğlu öldüğünde ameli kesilir. Ancak üç şey müstesna: Sadaka-i cariyeye (akan, kesilmeyen sadaka), kendisinden faydalanılan ilim ve kendisine duâ eden sâlih bir evlât (geride bırakırsa amel defteri kapanmaz; bu hayır ve duânın sevabı gelmeye devam eder.)” 3 buyurmuştur.

Demek duâlarımız, ölenlerimize ulaşmaktadır. Üstad Bedüzzaman (ra) bunu şöyle îzah eder: Ağzımızdan çıkan kelimelerin her biri, nasıl ki havanın her bir zerresince teksir edilir ve zerreden zerreye hızlı bir intikal ile muhatabımızın kulağına anında ulaştırılır. Meselâ, radyo vasıtasıyla bir ezan okunsa bütün dünya aynı sesi, aynı ses tonuyla işitir.

Ve elinizdeki lambanın mukabiline binlerce ayna tutsanız, her bir aynaya tam bir ışık, tam bir nur eksiksiz, bölünmeksizin, küçülmeksizin girer. Dolayısıyla Cenâb-ı Hakk'ın, dünyamızda insanlar arası ilişkilerde "maddî havaya" verdiği aynı vazifeyi, ölenlerimiz ile aramızdaki irtibatı sağlamak üzere manevî âlemde "manevî havaya" da vermiş olması hiç de akla aykırı değildir. Demek duâlarımızı ölenlerimizin tamamına bağışladığımızda, hepsine eksiksiz ve bölünmeden götürülüp takdim olunması, aklen kabul edilebilir bir gerçektir.⁴

Öyleyse kabirlerde yakınlarımıza duâ ederken, diğer ehl-i îmanı da duâlarımızın kapsamına almalı; hiçbir ehl-i îmanı duâlarımızdan nasipsiz bırakmamalıyız. Bunun için; "İsimleri unutulmuş, nesilleri kesilmiş, bir fâtiha okuyacak kimseleri kalmamış kâffe-i ehl-i iman ve ehl-i İslâm ruhları için..." cümlesi yeterli bir duâ ifâdesidir.

Yakınlarımızın ölümü durumunda onlara duâ etmek, onlara gönderebileceğimiz en makbûle geçen hediyedir. Onlar duâlarımızdan hissedar oluyorlar ve istifade ediyorlar.

***

Murat Bey: "Cenazede yemek verilir mi?"

Evinden cenaze çıkan ailenin yemek hazırlaması ve ikramda bulunması zamansız bir külfet olacağından mekruh; böyle acılı aileye yemek götürmek ise sünnettir. Hazret-i Cafer (ra) şehid olduğunda Resul-i Kibriyâ Efendimiz (asm): "Cafer'in ailesine yemek yapınız. Çünkü onların başına--yemek ve içmeye bakamayacakları—büyük bir iş geldi." buyurmuştur.⁵

Ölü adına ziyafet verilecekse, fakir fukara gözetilmek şartıyla, zaman ve imkân olarak müsait olduğu zamanlar verilmelidir.

Dipnotlar:

1- İbni Ebi'd-Dünyâ.

2- Haşir Sûresi/Ayet: 10.

3- Müslim, Vasıyyet 14, (1631); Ebu Dâvud, Vesâyâ 10, (2880); Tirmizî, Ahkâm 36, (1376); Nesâî, Vesâyâ 8, (6, 251).

4- Şuâlar, Yeni Asya Neş., s. 589.

5- Ebû Dâvud, Maa Avni'l-Mabud, 3/164.